

El testimoni de Lluís Espinal

En el marc de la cinquena jornada dedicada a Joan Vilar Costa, al Casal de les Escodines, es va fer una aprofundida xerrada sobre *Lluís Espinal i el periodisme compromès*, a càrrec de Lluís Magriñà, director de la Cova de Manresa. Espinal va néixer el 4 de febrer de 1932 a la Torre dels Batlles, de Sant Fruitós, de pares masovers. Va fer d'escolà a la Cova de Sant Ignasi i el noviciat amb els jesuïtes, on va estudiar teologia i filosofia. Reservat i exigent amb si mateix, posseïa un gran sentit de l'humor. Políticament, va ser un crític del franquisme i del nacionalcatolicisme. La seva sensibilitat artística es manifesta en el fet de saber comunicar amb un llenguatge brillant les seves conviccions. Va estudiar a l'Escola de Periodisme i Audiovisuals de Bèrgam. El 1966 s'estableix a Barcelona, on treballarà en el cinema i la televisió. Director dels cineclubs Mirador i Seqüència, va ser crític de cinema a la revista *Reseña* de Madrid. Va dirigir a TVE el programa *Cuestión urgente* fins al 1967, quan va dimitir en no acceptar la censura feixista. Invitat pel bisbe Genaro Prata, arriba a Bolívia el 6 d'agost de 1968, quan a París s'havien produït els Fets de Maig.

Era un moment d'efervescència llatinoamericana contra les dictadures militars que s'hi anaven imposant. Un any abans, hi havia estat assassinat Ernesto Che Guevara. També coincideix la seva presència amb el creixement de la teologia de l'alliberament de compromís cristià. El coneixen per *Lucho* i es nacionalitza bolivià. Professor universitari, es dedica a la crítica i producció cinematogràfica, televisió -on va ser expulsat pel programa *En carne viva*-, ràdio i periodisme. Lluita al costat del poble contra la dictadura, que és un mecanisme de mort, on els tirans persegueixen les idees. El 1977 participa en els 19 dies de vaga de fam de suport a les dones mineres. Assassinat per forces paramilitars lligades al narcotràfic, el 21 de març de 1980, organitzacions populars, sindicals, de barri i universitàries dirigeixen esdeveniments per recordar-lo. «Espinal s'ha convertit en la propietat simbòlica de tot el poble bolivià», explicava Magriñà. Enguany a Sant Fruitós s'ha creat el premi Lluís Espinal de periodisme social i de denúncia de vulneració de drets fonamentals, adreçat a tercer i quart d'ESO. El missatge és clar i es pot resumir en la seva frase preferida: «La vida és per gastar-la per als altres».